

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТУ, МЕНЕДЖМЕНТУ І ЛОГІСТИКИ

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи
для студентів ЗФН

з дисципліни «Бізнес-планування в сфері зовнішньоекономічної
діяльності»

для студентів 1 курсу магістратури

спеціальності 073 «Менеджмент»

спеціалізації «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Розроблені: д.е.н., проф. Наумовим О.Б.

Розглянуто та схвалено

на засіданні кафедри менеджменту ЗЕДП

Протокол № ____ від «__» ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

Кириленко О.М.

ВСТУП

1. Тема роботи Складання бізнес-плану у сфері ЗЕД.

2. Мета роботи Вивчення теоретичних та методичних засад складання бізнес-планів підприємств й інвестиційних проектів з урахуванням сучасних вимог.

2.1 Після виконаної роботи студент повинен

знати: визначення бізнес-плану, його призначення, особливості та варіації;

- структуру бізнес-плану та зміст його основних розділів;
- методику оцінки ризику та ефективності проекту;
- засвоїти основні принципи комплексного підходу до управління проектами;

- засвоїти методику проведення експертизи інвестиційних проектів.

вміти:

- складати бізнес-план підприємства / проекту;
- оцінювати бізнес-потенціал підприємства / проекту;
- оцінювати фінансово-економічний стан підприємства;
- розраховувати та аналізувати показники ефективності та ризику проекту.

3. Вихідні дані

Ситуація, яка склалася в українській економіці, висуває нові вимоги для реалізації, в першу чергу, інноваційної активності. Підприємства розробляють нові види товару з метою диверсифікації виробництва, проводять модернізацію, створюють високі технології, взагалі нові ідеї і продукти все в більшому ступені визначають успіх підприємницької діяльності дають можливість впливати і фінансово стабілізувати виробництво.

Однією з найбільш розвинутих форм підготовки підприємницької концепції в інноваційній сфері є практика складання бізнес-планів. Бізнес-план представляє узагальнений погляд на цілі підприємницької ініціативи, стратегію розвитку ідей в найближчій період, оперативні способи реалізації намірів, баланс потенціалу, ресурсів і джерел їх формування. Для ефективного планування діяльності підприємств фахівець повинен знати систему галузей народного господарства, види економічної діяльності, науку, техніку і виробництво, принципи, методи, аксіоми і стилі планування.

Сучасні умови розвитку підприємництва, формують нові вимоги до підприємств і фахівців, визивають необхідність гнучко реагувати на зміни ринкових ситуацій. Бізнес-планування дозволяє провести вибір і обґрунтування мети розвитку підприємства і підготувати рішення, необхідні для їх безумовного виконання.

4. Методичні рекомендації з виконання та оформлення роботи

При виконанні контрольної роботи необхідно дотримуватись наступних вимог:

1. Відповіді повинні бути повними згідно з поставленими запитаннями. Висловлювати матеріал потрібно слід логічно, послідовно, самостійно. Відповідь на теоретичні запитання необхідно супроводжувати конкретними прикладами з досвіду діючих підприємств або з літературних джерел.

2. Рішення задач повинно супроводжуватись проміжними розрахунками. Усі формули, за якими ведеться розрахунок повинні мати пояснення позначень, висновки.

3. Оформлювати роботу необхідно акуратно і грамотно. В кінці роботи необхідно привести список використаної літератури, відмітити дату та особистий підпис.

Текст роботи пишеться з одного боку паперового аркуша, зліва на аркуші залишається поле, яке потрібне для скріплення всіх аркушів.

У списку використаної літератури надається перелік джерел в алфавітному порядку з обов'язковим вказуванням прізвища та ініціалів автора.

Сторінки контрольної роботи повинні бути пронумеровані. Після списку використаної літератури ставиться підпис і дата виконання роботи.

Форма закріплення варіанту

Варіант контрольної роботи індивідуальний для кожного студента, номер варіанту вибирається згідно свого номеру в журналі академічної групи.

Порядок оцінювання та зарахування контрольної роботи

Якість контрольної роботи буде оцінюватись, передусім, за тим, наскільки самостійно і правильно студент розкриває в ній суть головних питань теми і покаже, як глибоко він засвоїв джерела даної проблеми.

Важливо, щоб контрольні роботи виконувались у строки, встановлені учбовими планами. Якщо термін порушується, то студенти можуть бути не допущені до складання екзамену з дисципліни.

Якщо в роботі не розкриваються питання теми, коли вона не відповідає поставленим вимогам, робота оцінюється незадовільно і студент зобов'язаний написати нову роботу.

Захист контрольної роботи відбувається на співбесіді з викладачем.

5. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Наумова Л.М. Бізнес-планування та експертиза інвестиційних проектів. Навч. посібник. – Херсон: Айлант, 2014. – 156 с.

3.2.2. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. Навч. посіб. / [Захарченко В.І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М.] – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.

3.2.3. Федулова Л. І. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / За ред. Л. І. Федулової. — К.: Основа, 2005. — 552 с.

3.2.4. Йохна М.А. Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення / М.А. Йохна, П.Г. Іжевський, В.В. Стадник. – Хмельницький : ХНУ, 2007р. – 164 с.

3.2.5. Пашута М.Т. Інновації: понятійно - термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання: навч. посіб. / М.Т. Пашута, О.М. Шкільнюк. – К : ЦНЛ, 2005р. – 117 с.

Допоміжна література

3.2.6. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40 – IV від 4 липня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36 – с. 266.

3.2.7. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» № 433 – IV від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 13. – с. 99.

3.2.8. Закон України «Про режим іноземного інвестування» // Урядовий кур'єр – №15. – 23 квітня 2002 р.

3.2.9. Податковий кодекс України № 1755 – VI від 2 грудня 2010 р.

3.2.10. Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К : Академ. Видав., 2005р. – 400 с.

3.2.11. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 480 с.

3.2.13. Україна у вимірі економіки знань / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця. – К.: «Основа», 2006. – 592 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Бізнес-журнал «BizKiev» - <http://bizkiev.com/content/category/4/42/205/>

3.3.2. Журнал «Інвестиції: практика та досвід» - <http://www.investplan.com.ua/>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvfbi/index.html

3.3.4. Журнал «Інвестгазета» - <http://www.investgazeta.net/>

3.3.5. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560->

6. Порядок захисту

Студент подає виконану контрольну роботу на оцінювання викладачеві у встановлений графіком навчання термін.

7. Шкала оцінювання

Виконання домашньої контрольної роботи оцінюється у 30 балів.

Мінімальна кількість балів для зарахування роботи – 18.

Отримані бали складаються із оцінками за інші види робіт та враховуються у підсумковій рейтинговій оцінці, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

У контрольній роботі необхідно розглянути два теоретичних питання та виконати практичну частину, яка являє собою розробку певного розділу бізнес-плану.

ВАРІАНТ 1

1. Специфіка бізнес-планування. Цілі й принципи складання бізнес-плану
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис підприємства та галузі»
3. Розробити розділ «Опис підприємства та галузі» для підприємства, на якому працює студент.

ВАРІАНТ 2

1. Аналіз інвестиційного проекту. Збір й інтерпретація інформації для складання бізнес-плану.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис продукції (послуг)»
1. Розробити розділ «Опис продукції (послуг)» для підприємства, на якому працює студент.

ВАРІАНТ 3

1. Основи планування. Стратегічне планування. Роль бізнес-планування у діяльності сучасного підприємства.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис технологічного процесу виробництва продукції (послуг)»
3. Розробити розділ «Опис технологічного процесу виробництва продукції (послуг)» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 4

1. Економічна сутність та форми інвестицій. Правове регулювання інвестиційної діяльності..
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Маркетинг та збут продукції»
3. Розробити розділ «Маркетинг та збут продукції» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 5

1. Основні розділи бізнес-плану: зміст і методика складання.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Виробничий план»
3. Розробити розділ «Виробничий план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 6

1. Показники ефективності і аналіз чутливості проекту
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Організаційний план реалізації проекту»
3. Розробити розділ «Організаційний план реалізації проекту» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 7

1. Основні напрямки інвестиційних витрат, розподіл вкладів інвесторів, термін використання коштів, відповідальні виконавці
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Ризики підприємства та запобіжні заходи»
3. Розробити розділ «Ризики підприємства та запобіжні заходи» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 8

1. Процедура фінансового аналізу підприємства
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Інвестиційний план»
3. Розробити розділ «Інвестиційний план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 9

1. Проблеми ризику й достовірності інвестиційних проектів в ЗЕД
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Фінансовий план»

3. Розробити розділ «Фінансовий план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 10

1. Принципи та послідовність експертизи інвестиційних проектів.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Гарантії партнерам та інвесторам»
3. Розробити розділ «Гарантії партнерам та інвесторам» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 11

1. Специфіка бізнес-планування. Цілі й принципи складання бізнес-плану
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис підприємства та галузі»
3. Розробити розділ «Опис підприємства та галузі» для підприємства, на якому працює студент.

ВАРІАНТ 12

1. Аналіз інвестиційного проекту. Збір й інтерпретація інформації для складання бізнес-плану.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис продукції (послуг)»
3. Розробити розділ «Опис продукції (послуг)» для підприємства, на якому працює студент.

ВАРІАНТ 13

1. Основи планування. Стратегічне планування. Роль бізнес-планування у діяльності сучасного підприємства.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис технологічного процесу виробництва продукції (послуг)»
3. Розробити розділ «Опис технологічного процесу виробництва продукції (послуг)» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 14

1. Економічна сутність та форми інвестицій. Правове регулювання інвестиційної діяльності в забезпеченні інновацій.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Маркетинг та збут продукції»
3. Розробити розділ «Маркетинг та збут продукції» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 15

1. Основні розділи бізнес-плану: зміст і методика складання.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Виробничий план»
3. Розробити розділ «Виробничий план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 16

1. Показники ефективності і аналіз чутливості проекту
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Організаційний план реалізації проекту»
3. Розробити розділ «Організаційний план реалізації проекту» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 17

1. Основні напрямки інвестиційних витрат, розподіл вкладів інвесторів, термін використання коштів, відповідальні виконавці
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Ризики підприємства та запобіжні заходи»
3. Розробити розділ «Ризики підприємства та запобіжні заходи» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 18

1. Процедура фінансового аналізу підприємства
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Інвестиційний план»
3. Розробити розділ «Інвестиційний план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 19

1. Проблеми ризику й достовірності інвестиційних проектів
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Фінансовий план»
3. Розробити розділ «Фінансовий план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 20

1. Принципи та послідовність експертизи інвестиційних проектів.

2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Гарантії партнерам та інвесторам»
3. Розробити розділ «Гарантії партнерам та інвесторам» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 21

1. Специфіка бізнес-планування. Цілі й принципи складання бізнес-плану
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис підприємства та галузі»
3. Розробити розділ «Опис підприємства та галузі» для підприємства, на якому працює студент.

ВАРІАНТ 22

1. Аналіз інвестиційного проекту. Збір й інтерпретація інформації для складання бізнес-плану.
3. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис продукції (послуг)»
4. Розробити розділ «Опис продукції (послуг)» для підприємства, на якому працює студент.

ВАРІАНТ 23

1. Основи планування. Стратегічне планування. Роль бізнес-планування у зовнішньоекономічній діяльності сучасного підприємства.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Опис технологічного процесу виробництва продукції (послуг)»
3. Розробити розділ «Опис технологічного процесу виробництва продукції (послуг)» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 24

1. Економічна сутність та форми інвестицій. Правове регулювання інвестиційної діяльності..
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Маркетинг та збут продукції»
3. Розробити розділ «Маркетинг та збут продукції» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 25

1. Основні розділи бізнес-плану: зміст і методика складання.

2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Виробничий план»
3. Розробити розділ «Виробничий план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 26

1. Показники ефективності і аналіз чутливості проекту
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Організаційний план реалізації проекту»
3. Розробити розділ «Організаційний план реалізації проекту» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 27

1. Основні напрямки інвестиційних витрат, розподіл вкладів інвесторів, термін використання коштів, відповідальні виконавці
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Ризики підприємства та запобіжні заходи»
3. Розробити розділ «Ризики підприємства та запобіжні заходи» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 28

1. Процедура фінансового аналізу підприємства
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Інвестиційний план»
3. Розробити розділ «Інвестиційний план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 29

1. Проблеми ризику й достовірності інвестиційних проектів впровадження ЗЕД
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Фінансовий план»
3. Розробити розділ «Фінансовий план» для підприємства, на якому працює студент

ВАРІАНТ 30

1. Принципи та послідовність експертизи інвестиційних проектів впровадження ЗЕД.
2. Розкрити методику складання розділу бізнес-плану «Гарантії партнерам та інвесторам»

3. Розробити розділ «Гарантії партнерам та інвесторам» для підприємства, на якому працює студент